

Μνημόσυνο «ηρωικό και πένθιμο» στην μάχη του Κιλκίς.

Γράφει ο Δημήτρης Νατσιός.

Θέμα δημιουργήθηκε τούτες τις ημέρες με την εθνική ομάδα των Σκοπιανών. Τι περιμέναμε; «Κακού κόρακος κακόν ωόν». Υπέγραφαν οι ημέτεροι, χαζοχαρούμενοι, την προδοσία με καπέλα και με ανόητους χαριεντισμούς για γραβάτες. Πασιχαρείς και οι Σκοπιανοί χαμαιλέοντες για το απρόσμενο δώρο και νόμιζαν, οι ανίκανοι προδότες, ότι θα σεβαστούν τα περί «Βόρειας» – ούτε να το γράψω δεν αντέχω- άρθρα της «συμφωνίας». Έτσι γίνεται στις προδοσίες.

Οι Γερμανοί κατακτητές την περίοδο της Κατοχής, μετά την προδοσία, εκτελούσαν τους προδότες, γιατί τους θεωρούσαν παλι-ανθρώπους, ικανούς για κάθε ατιμία. Θα δούμε πολλά, θα πιούμε πολλά φαρμάκια. Αυτό που ματώνει την καρδιά μας είναι η παραίτηση του ηγετικού κατεστημένου. Οι προδότες περιφέρονται αδιάντροπα, λιτανεύουν την ασημαντότητά τους,

ονειροφαντάζονται επανακατάληψη της εξουσίας και οι νυν ορنيθοειδώς καταπίνουν τις ασχημονίες των Σκοπιανών. Και σε λίγες μέρες τιμούμε την τριήμερο εποποιία του Κιλκίς. Τι να γιορτάσουμε; Μνημόσυνο, «ηρωικό και πένθιμο», πρέπει να γίνεται μόνον υπέρ των πεσόντων αξιωματικών και στρατιωτών μας και τίποτε άλλο.

Με την προδοτική υπογραφή ακυρώθηκε η μάχη του Κιλκίς. Όχι το αίμα των μαχητών, αυτό το πήρε στα φτερά της η δόξα. Ακυρώθηκε ο στόχος, το επίτευγμα της μάχης. Στη μάχη του Κιλκίς, ως τις Πρέσπες, εντυπώθηκε με ανεξίτηλα γράμματα η μοναδικότητα της Μακεδονίας. «Ήσουν και θάσαι ελληνική, Ελλήνων το καμάρι». Τώρα δεν θα ξανακουστεί σε σχολείο ο παιάνας. Πρόλαβαν να αλλάξουν και τα σχολικά βιβλία και είναι συνένοχοι της προδοσίας όσοι δάσκαλοι διδάσκουν και μιλούν για «Βόρεια»... Σκοπιανο-κρατία

Αυτά παθαίνεις αν σε κυβερνούν Γραικύλοι, που οι ιστορικές τους γνώσεις, αρχίζουν με την γέννηση του Μαρξ και τελειώνουν με το κρέμασμα του Βελουχιώτη. Ας τα αφήσω αυτά, γιατί πιάνω την μύτη μου από τις αναθυμιάσεις και ας γυρίσω πίσω, τότε που το Γένος γινόταν λαμπάδα ελευθερίας.

Έχω στην κατοχή μου ένα βιβλίο σπάνιο και δυσεύρετο. Τιτλοφορείται: «Αθάνατη Ελλάς» και υπότιτλο «Επικάϊ συρράξεις των Ελλήνων και των Βουλγάρων». Συγγραφέας του ο Δ. Καλλίμαχος, εθελοντής ιεροκήρυκας της Ε΄ Μεραρχίας Πεζικού, που αρίστευσε με τον ηρωισμό της κατά την μάχη του Κιλκίς-χωρίς καμιά να υστερήσει. Ο εθελοντής ιεροκήρυκας συμμετείχε, όχι με το καριοφίλι αλλά με το πετραχήλι, στις μάχες του στρατού, ιδίως στο Κιλκίς, και το 1942 εξέδωσε το βιβλίο στην Νέα Υόρκη, σε έκδοση του «Εθνικού Κήρυκος» της ιστορικής ομογενειακής εφημερίδας. Το βιβλίο είναι συγκλονιστικό, το μελετάς με δάκρυα, μελετάς τα λαμπρά παλληκάρια... Στην σελ. 83 διαβάζω στις σημειώσεις του μετά την μάχη:

«Ο απέραντος χώρος του θεάτρου της μάχης ωμοίαζε προς μακελλεϊόν. Και όταν αντίκρυσσε την φρικιαστικήν εικόνα καμένων σπαρτών και ψημένων σωμάτων και είδα σκοτωμένους με την λόγχην στα χέρια και με αποκρυσταλλωμένην εις το πρόσωπον την ψυχολογίαν της ορμής και της χαλυβδίνης αποφασιστικότητος, εδάγκασα ασυναισθήτως τα χείλη αποθαυμάζων.

Αγγελιαφόρος της Δ' Μεραρχίας εστάθη και ήκουσα να απαγγέλη:

**«Στου Κιλκίς την ολόμαυρη ράχη
περπατώντας η Δόξα μονάχη
μελετά τα λαμπρά παλληκάρια
και στην κόμη στεφάνι φορεί
γινωμένο απ' ολίγα χαρτάρια
πούχαν μείνη στην έρημη γη».**

(Η μάχη διεξήχθη 19-21 Ιουνίου 1913 εν μέσω φοβερού καύσωνος. Τα σιταροχώραφα του Κιλκίς, εξαιτίας των οβίδων, πήραν φωτιά. Πολλοί βαριά τραυματισμένοι στρατιώτες μας ανήμποροι να κινηθούν, κήκον ζωντανοί).

Μεταξύ αυτών και ο συνταγματάρχης Καμάρας, «ευσεβής, φιλεύσπλαχνος, αγαθώτατος ευθύς και ειλικρινής και πράος». Τραυματίζεται θανάσιμως από βλήμα οβίδας.

Διαβάζω:

«Γονατίζει ο ευγενικός συνταγματάρχης και με το λάμπον ξίφος του ακόμη εις τα χέρια απευθύνει προς τους άνδρας του τον τελευταίον χαιρετισμόν:

-Θάρρος, παιδιά, θάρρος, γενναίοι μου!

Το αίμα τρέχει κρουνηδόν από το τραύμα και ο Καμάρας σωριάζεται. Όταν μετεφέρετο προς τα χειρουργεία, ατενίσας διά τελευταίαν φοράν τους άνδρας του εδάκρυσσε και είπε:

-Αχ, που σ' αφήνω σύνταγμά μου! Σας χαιρετώ καλά μου παλληκάρια και με την ευχή μου όλοι εμπρός να δοξάσετε την τιμημένη μας πατρίδα». (σε. 71).

Την ίδια ανδρεία έδειξαν και οι απλοί στρατιώτες. Είναι χαρακτηριστική η σκηνή που περιγράφει ο Καλλίμαχος. Στρατιώτης του 22ου Σ.Π. τραυματίζεται στο χέρι. Του λένε να φύγει για το χειρουργείο.

«-Τι έκανε, λέει; Για μια τσουγκρανιά να φύγω; Το παλιοτόμαρό μου βαστάει ακόμη. Και συνεχίζει τον αγώνα. Παίρνει δεύτερο βόλι και εξακολουθεί να μάχεται και το δεύτερο τραύμα γίνεται τρίτο και έπεται συνέχεια.

Όταν δεν ήτο δυνατόν πλέον να συνεχίσει τον αγώνα, λέει:

«-Μωρέ δεν μπορούσα να είχα κι άλλο παλιοτόμαρο, να βγάλω αυτό το τρυπημένο και να βάλω το καινούργιο;». (σελ. 76).

Με εκείνα τα ηρωικά... παλιοτόμαρα είναι ραμμένη η γαλανόλευκη.

Η μάχη του Κιλκίς έκρινε την τύχη της Μακεδονίας, της Ελλάδος όλης. Χάθηκε ο ανθός τότε του Γένους. Και όμως είναι ανύπαρκτη, αγνοείται από τα σχολικά τους τάχα και βιβλία. Μια ελάχιστη τιμητική αναφορά στα βιβλία ιστορίας του δημοτικού σχολείου δεν αξίζουν τόσοι ήρωες; Μια φωτογραφία, να πάρει η ευχή;

Ζω στο Κιλκίς και ντρέπομαι, όταν έρχεται η ώρα να διδάξω τους Βαλκανικούς Πολέμους. Λέω στους μαθητές μου ότι αν σκάψουμε την αυλή του σχολείου μας θα βρούμε κόκκαλα Ελλήνων ιερά. Τονίζω την σπουδαιότητα της μάχης, διαβάζουμε μεγαλειώδεις σκηνές θυσίας και αντρείωσης. Και πας στο βιβλίο και αντικρίζεις την σιωπή και την περιφρόνηση. Γιατί;

Να κλείσω με μια σκηνή από το προαναφερόμενο βιβλίο. Καθώς ξεκινούσε η Ε' Μεραρχία από την Βέροια, για τις μάχες, παρελαύνοντας στους δρόμους της πόλης – που είναι αυτοί που λένε ότι οι παρελάσεις είναι «μεταξικό» κατάλοιπο;- άκουσαν οι στρατιώτες «μια κρυστάλλινη φωνίτσα ενός κοριτσιού, 12 χρονών από ένα παράθυρο:

-Ζήτω ο ελληνικός στρατός! Και στη Σόφια!

-Αμήν Παναγία μου! Προσέθεσε μια γριούλα, σταυροκοπηθείσα, να αναστηθεί ο Μελάς από το μνήμα του!».

Τότε ο αετός της Μακεδονίας μας αναστήθηκε. Από την προδοσία και μετά κλείστηκε στον τάφο του, καρτερώντας.

**Δημήτρης Νατσιός
δάσκαλος-Κιλκίς**

Πηγή : <http://www.antibaro.gr/>